

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. XIII. Confirmatur præeminentia summi Pontificis supra Concilium sine Pontifice.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

gere volente. Prosequitur deinde S. Chrysoſtomus ; Merito primus omnium auctoritatem uſurpat in negotio , UT QUI OMNES HABEAT IN MANU : Ad hunc enim dixit Chriſtus , Et tu aliquando conuerſus confirma fratres tuos. Dixerat autem antea : Quam eſt ſeruidus ? QVAM AGNOSCIT CREDITVM A CHRISTO GREGEM ? Quam in hoc Choro Princeps eſt ? Et ubique primus omnium incipit loqui. Illa certe verba ; UT QUI OMNES HABEAT IN MANU , conjuncta cum iſtis, QVAM AGNOSCIT CREDITVM A CHRISTO GREGEM , aperte declarant ex mente S. Chryſoſtomi non ſolum reliquos Diſcipulos ſeorſim ſumptos , ſed integrum quoque gregem , etiam congregatum , B. Petro cum iſtis exiſtenti , ſed ſeorſim ab iſtis conſiderato , ſubefſe.

CAPUT XIII.

Confirmatur præminencia ſummi Pontificis ſupra Concilium ſue Pontifice.

1. **C**onſentiunt Catholici ſummum Pontificem eſſe viſibile Caput Eccleſiæ. Viſibile inquam ; nam inviſibile , ac primum , & præcipuum ſolus Chriſtus eſt. Caput autem non ſolum pars corporis præcipua eſt ; ſed & in eo ſolo vigent omnes ſenſus , ut ſi diſcindi ſine interitu corpus poſſet , Caput cæteris omnibus membris , etiam ſimul ſumptis , præſtantius foret. Frequentiſſimus eſt in tota vita civili , præſertim apud Jurisconſultos , ut caput pro perſona ipſa accipiatur , quod de reliquo corpore vix aliquod reperias exemplum.

2. Cum nunquam contigerit (neque futurum ſit unquam) ut ſummus Pontifex legitimus , & indubitatus magnum vel majorem Episcoporum numerum , à ſua parte ſtantem non habeat : Nonne Eccleſiæ Corpus per Caput cum multis aliis membris præcipuis melius repræſentabitur , quam per alia membra ſine capite ? Quid igitur aliud efficiunt , qui Concilium ſine Pontifice cum Pontifice ſolo comparant , eique præferunt , quam ut pernicioſo ſchiſmati viam aperiant ?

Mm 3

3. Ipsi

III
731

3. Ipsi etiam Episcopi non solum seorsim, sed etiam in Concilio congregati, Romanum Pontificem Caput, ac Patrem habent. Hoc inter alia profitetur Concilium Chalcedonense in Epistola seu relatione ad S. Leonem sub finem: *Regamus igitur, & tuis Decretis nostrum honora iudicium, & sicut nos CAPITI in bonis adhaeremus consonantiam, sic & Summitas tua filiis quod decet adimpleat.* Caput autem Concilii dicitur Pontifex non tantum quod primo, ac praecipuo loco sit, sed quia, ut ait idem S. Leo alibi citatus; *Christus ab ipso quasi quodam Capite dona sua velut in corpus omne diffundit.* Sicut ergo quilibet Episcopus, quia est Ecclesiae particularis Caput, ipsa met Ecclesia particularis esse censetur, ejusque Pastor, & Doctor, quem audire, ac sequi tenentur non solum singuli, sed etiam omnes illius Dioecesis homines; nec ad eos de illius doctrina & regimine spectat judicare, sed ad superiorem extra Dioecesim; ita summus Pontifex, Ecclesiae universae Caput, ipsam solus melius, quam caetera membra sine ipso, videtur exhibere; ejusque Pastor, & Doctor est, cui tenentur obedire tum Laici, tum Clerici, tum seorsim, tum conjunctim, quotquot intra Ecclesiam sunt.

4. Adeo difficilis, ac ferè impossibilis est Conciliorum generalium congregatio, ut verisimile non sit Christum principalem eis Ecclesiae regendae potestatem contulisse. Etenim per tria prima saecula, cum Imperatores, aliique Principes, Infideles essent, & ad Ecclesiam persequendam, quam juvandam paratiores; nullum haberi potuit hujusmodi Concilium: Omnesque tunc temporis haereses studio, & auctoritate Romanorum Pontificum potissimum extinctae sunt. Posset autem contingere, quod tamen disponente Divina providentia nunquam futurum sperandum est, ut per totidem saecula, vel plura idem impedimentum obstaret.

5. Incommodorum in convocandis Conciliis occurrere solitorum partem recenset S. Ambrosius Epist. 9. lib. 1. his verbis; *Vexabuntur Sacerdotes Senes, transfretabunt maria, iterum invalidi corpore patriam peregrino mutabunt solo, iterum sacrosancta Altaria deserentur, ut in longinqua proficiantur, iterum pauperum turba Episcoporum, quibus ante onerosa paupertas non erat, aeterna opis egentes, compellentur inopiam gemere, aut certe victum inopum itineris usurpare.* Praeterea tam diversa sunt

sunt Principum Christianorum studia; tam frequentes bellorum perturbationes, tot circa præcedentiam, & alia capita contentiones; ut ob varias illas difficultates, quarum aliquæ posteriora Concilia tandiù produxerunt, Scriptores dixerint, esse ferè impossibilem Conciliorum generalium congregationem.

6. Præstantia hic præcipuè propter certitudinem attenditur. At infallibilitatem sententiæ Concilii œcumenici auctoritati summi Pontificis, potiùs quam aliorum Episcoporum numero, adscribendam, ipsâ experienciâ constat. Nam aliqua Concilia valdè numerosa erraverunt, ac per summos Pontifices, & per alia Concilia emendata sunt; ut patet de Concilio II. Ephesino & de Concilio Ariminensi. Anno 754. habitum est Constantinopoli Concilium, quod sanctæ, magnæ, & universalis Synodi titulo sese insignivit, 338. Episcopis constans, quorum omnium suffragio definitum est, cultum imaginum esse idololatriam: hunc errorem correxit, seu damnavit Stephanus IV. Papa in Concilio Romano anno 769. deinde Hadrianus primus, & juxta ejus definitionem, septima Synodus generalis.

7. Declarat autem quæ sit in convocandis, ac dirigendis Conciliis sanctæ Sedis auctoritas, Epistola Hadriani ad Tarasium Constantinopolitanum lecta in 7. Synod. act. 2. *Quod si autem non perspecta mihi esset, & probè cognita erga Sacras Synodicas sex constitutiones, & venerandas imagines, vestra sinceritas, & orthodoxa fides, nequaquam ad Synodum convocandam assentiremus. Inprimis autem Vestra Sanctitas piissimis, & triumphatoribus nostris Imperatoribus sine trepidatione inducat in animum, ut falsam congregationem illam sine consensu, ac præsentia Apostolica Sedis, contra omnem Patrum venerabilium traditionem, contra venerandas imagines, sine ordine, & debita convocatione, factam excretur, & anathematizatum præsentibus apocryphis nostris cognoscat: quo omne zizanium ab Ecclesia eradicetur, & Jesu Christi Domini nostri verbum impleatur, cum ait; Et porta inferorum non prævalebunt adversus eam, & alibi; Tu es Petrus, &c.*

8. Eandem auctoritatem exponunt Gelasius epist. 13. & Nicolaus 1. epist. 8. sanctæ memoriæ Flavianum, inquit Gelasius, Pontificum congregatione damnatum, pari tenore, quoniam sola Sedes Apostolica non consensit, absolvit, potiusque qui illic receptus fuerat, Dioscorum secunda.

III
731

da Sedis Praesulem suâ autoritate damnavit, & inpiam Synodum, non consentiendo submovit, ac pro veritate, ut Synodus Chalcedonensis fieret, SOLA DECREVIT, &c. Et Nicolaus primus; Non ergo dicatis, non egisse vos in causa pietatis Romana Ecclesia, qua collecta Concilia suâ autoritate firmat, suâ moderatione custodit. Unde quaedam eorum QVIA CONSENSVM ROMANI PONTIFICIS NON HABVERVNT, VALETVDINEM PERDIDERVNT. Quomodo non egeat qualibet Synodus Romana Sedis, quando in Ephesino latrocínio, cunctis Praesulibus, & ipsis quoque Patriarchis probantibus, nisi Magnus Leo, imitator scilicet illius Leonis, de quo scriptum est, vicit Leo de Tribu Juda, Divinitus excitatus, os aperiens, itum orbem, & ipsos quoque Augustos concuteret, & ad pietatem commoveret, Religio Catholica penitus corruisset.

9. Nec cogites Concilia illa dumtaxat, quæ sine ulla Summi Pontificis autoritate congregata fuerant, vel in proferta sententia libera non fuerunt, per eos, quibus dictum est in persona Petri; *Confirma fratres tuos*, fuisse confirmanda. Etenim in Concilio Chalcedonensi Act. 5. proposita ab Asclepiade fidei definitioni; vel periculosæ, vel imperfectæ consenserant omnes Episcopi, eamque cum applausu exoptabant præter aliquos Orientales, & sanctæ Sedis Legatos, qui recessuros se à Concilio protestati sunt, nisi Episcopus S. Leonis integrè susciperetur, suppressâ illâ definitione, in qua sub verbis ambiguis, & æquivocationi obnoxii Dioscori virus latere suspicabantur; quæque adeo rectæ fidei nocere potuisset.

10. Concilia Oecumenica, nisi Summi Pontificis autoritatem superiorem esse cognovissent, quomodo ejus non suo nomine, Decreta communi consensu constituta edi passent; ut autoritatem à Pontifice mutuari, approbationem tantum à Concilio habere intelligerent? Quod in iis dumtaxat Conciliis observatum legimus, quibus interfuit ipsemet Papa, quo expressiùs significaretur personæ ipsi summi Pontificis quatenus Petri Successoris, hanc competere prærogativam. Unde in Conciliis tantum Occidentalibus ea forma servata est, eo quod in Orientalibus nunquam adesse voluerint summi Pontifices, licet rogati, & aliquando facillè, vel sine magno incommodo adesse potuissent.

11. Quamquam extant etiam illius prærogativæ vestigia

in Conciliis Orientalibus. Nam condemnatio Dioscori in Concilio Chalcedonensi sub nomine S. Leonis, quamvis absentis, cum approbatione, & subscriptione Episcoporum à Paschasino Legato edita est; *Sanctissimus, & Beatissimus Archiepiscopus magna, & senioris Romae* LEO, PER NOS, ET PER PRÆSENTEM S. SYNODVM VNA CVM TER BEATISSIMO, ET OMNI LAVDE DIGNO BEATO PETRO APOSTOLO, qui est *petra, & crepido Catholicae Ecclesiae, & recta fidei fundamentum*, nudavit eum (Dioscorum) tam *Episcopatus dignitate, quam etiam & ab omni Sacerdotali alienavit ministerio*. Magna est energia verborum illorum; Leo per nos, & per presentem S. Synodum, quibus denotatur *Papae auctoritas*; & sequentium, una cum *ter Beatissimo, & omni laude digno B. Petro*, quibus significatur auctoritatis origo, scilicet privilegium Romanis Pontificibus in persona Beati Petri à Christo collatum. Nec illam sibi auctoritatem vindicaverunt Apostolicae Sedis Legati, nisi postquam eis dictum fuit; *Petimus vestram Sanctitatem qui habes, magis autem qui habetis locum sanctissimi Papae Leonis, promulgate in eum, & regulis instam contra eum proferre sententiam. Omnis enim & tota universalis Synodus concors efficitur vestrae Sanctitatis sententia*. Concil. Chalcedonen. Act. 3. in qua lecti sunt etiam nemine reclamante plurimi libelli, in quorum titulo distinguebatur sanctus Leo à Concilio, ei que anteponebatur, nec non Patriarcha, vel Archiepiscopus universalis appellabatur.

12. Quamvis Reges, alique Principes à populo plerumque suam auctoritatem acceperint, non à Deo, nisi mediata; tamen Regem Galliae Comitibus generalibus superiorem esse, qui revocaret in dubium, puto tanquam laesae Majestatis reum habendum; Eamque superioritatem omnes intelligunt in eo significatam, quod, quae in Comitibus deliberata sunt, Regis nomine inscribuntur, & auctoritate promulgantur. Cùm in Comitibus generalibus Galliae sub Henrico III. conscripti fuissent quidam articuli, quibus exigebatur ut Rex Comitiorum sententiam sequi teneretur, repudiati sunt, tanquam Regiae Majestati injuriosi: & jure merito inquit *Dupleix* ista recitans, nam Rex verè Rex non esset, si ei à Comitiorum sententia recedere non liceret. Porrò quomodo summus Pontifex Ecclesiae subjacebit, à qua suam non est mutuatus potestatem, & cui potius jure Divino, tanquam Christi Vicari-

III
731

282. TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
rius ex Constantiensi Concilio sess. 8. tanquam Caput cor-
pori juxta Concilium Chalcedonense Act. 3. & in Epistola
ad S. Leonem; tanquam Pastor gregi, ut canit Ecclesia, præ-
positus est.

C A P U T X I V.

*Rursus confirmatur præminencia Pontificis supra Con-
cilium.*

1. **A** Dstruitur etiam Papæ superioritas iis omnibus argu-
mentis, quæ probant supremum esse Romani Pontifi-
cis Tribunal, nec ab illo licere appellare; *Aliorum fortè hominum
Causas* (inquit Ennodius Diaconus, cujus doctrinam rece-
pit, & approbavit, tanquam sua Decreta, Concilium Ro-
manum V. sub Symmacho Papa, quemque aliâ occasione jam
supra citavimus) *Deus voluit per homines terminari: Sedisistius Præsulem
suo sine questione reservavit arbitrio; voluit B. Petri successores Cælo tantum
debere innocentiam.* Præmiserat autem, Concilio potestatem,
quam aliàs non habuisset, ad judicandum Papam, ab ipsomet
Pontifice concessam: *Judicia, & iste voluit, amavit, attraxit, in-
gressus est: & quod posset fidelium corda doloris justis aculeis excitare, Ven-
rando Concilio autoritatem, etiam contra se, si mereretur, indulsit.*

2. Concilium Lateranense sub Alexandro III. majorem
vult adhiberi cautelam in eligendo Romano Pontifice, quia
Episcoporum quidem reliquorum electio, vel electus Episco-
pus, emendari poterunt, sed quoad Romanam Ecclesiam
NON POTERIT AD SUPERIOREM HABERI RECURSUS. Con-
cilii Lateranensis sub Leone X. testimonium protulimus
cap. 5.

3. Cæterum si in propria causa Romani Pontifices audiri
debent (fieret autem illis magna injuria, præsertim sancti-
tate, doctrinâ, & prudentiâ conspicuis, si non audirentur)
plurimi sunt, qui hanc suæ Sedi autoritatem vindicarunt.
In collectione Lucæ Holstenii in Synodo Romana num. 8.
Bonifacius Rufo Thessalonicensi scribit; *Talia scripta direximus,
quibus universi fratres intelligant, primò convenire te citra tuam conscientiam
minime*